

23 ביוני 2019

לכבוד
מר עוזי סלמן
יועץ משפטי
מחלקה משפטית
עיריית תל אביב
בפקס: 03-7244277

שלום רב,

הנדון: פינוי מאהל מחאה בתל אביב

הרינו לפנות אליך בעניין פינוי מאהל המחאה שהוקם בגן צ'רלס קלור ביום 17.5.2019 על ידי פקחים מהסיירת הירוקה בתל אביב וזאת בניגוד לנוהל העירייה בעניין ולהתחייבות של עיריית תל אביב במסגרת ע"עמ 8408/12 תמיר חצב ואח' נ' עיריית תל אביב (7.10.14). מדובר בפגיעה שרירותית וחמורה בחופש המחאה והביטוי.

1. ביום 12.5.2019 הגיש מר איתן ברונשטיין, פעיל למען זכות השיבה, פנייה מקוונת למחלקת פניות הציבור של עיריית תל אביב ויידע בדבר הקמת אוהל מחאה והסברה בסמוך לכפר האירוויזיון, על חורבות כפר מנשייה, במטרה להסביר לעוברים ושבים על ההיסטוריה של המקום ולנהל שיח.

מצ"ב העתק פנייה.

2. ביום חמישי 16.5.19 בשעה 18:30 לערך, מר ברונשטיין ומס' פעילים נוספים הקימו אוהל מחאה ליד כפר האירוויזיון. הם הונחו על ידי שוטרים שנכחו במקום לגבי מיקום הצבת האוהל באופן שאינו יפריע לתנועה או לסדר הציבורי, ופעלו בהתאם להוראותיהם.

3. הפעילות באוהל נמשכה עד השעה 23:30 לערך. לאחר מכן פרקו את האוהל במטרה להקימו שוב ביום למחרת.
4. למחרת, ביום שישי 17.5.19, בשעה 18:00 לערך, הגיע מר ברונשטיין, מלווה גם הפעם במספר פעילים, והקים מחדש את האוהל באותו מיקום בדיוק. כשעה לאחר הקמת האוהל, בעוד נערכת פעילות במקום, הגיע לפתע פקח מטעם עיריית ת"א, כפיר סימנטוב, ודרש לפרק את האוהל באופן מידי.
5. כוון שנערך לכך והתייעץ עמנו בטרם הקמת המאהל, מר ברונשטיין הציג לפקח סימנטוב את ההיתר הכללי להצבת אוהל מחאה מיום 27.10.2014, המסדיר את התנאים לעניין הצבת אוהלי מחאה בשטחי הציבור בעיר תל אביב. מר ברונשטיין הסביר לפקח סימנטוב כי מאהל המחאה הוקם בהתאם לנוהל ולכן אין לפקח סמכות לדרוש פירוקו.
6. בשלב זה פנה הפקח סימנטוב לקבל ייעוץ מסגן מנהל אגף הפיקוח, שאף התייעץ עם יועמ"ש העירייה, אך באופן תמוה חזר ודרש את פינוי המאהל על ידי הנוכחים במקום, ולא יפורק בכוח. לדבריו של הפקח סימנטוב לאחר התייעצות עם הגורמים שצוינו, הצבת האוהל אינה מחויבת מכוח פסיקה אלא רק מוסדרת בנוהל, דבר המאפשר את פירוק אוהל המחאה בהתאם לשיקול דעתו.
7. בניסיון להניא את הפקח מפירוק האוהל, מר ברונשטיין התקשר לגב' שירלי נדב, המרכזת פרויקט ליווי וסיוע לשמירה על הזכות להפגין באגודה לזכויות האזרח. הפקח סימנטוב שוחח עם הגב' נדב, אך חזר וטען כי הקמת האוהל כפופה להיתר כללי המחייב אישור מראש להקמת המאהל וכן כי מדובר בהסכם בין הצדדים לעניין הקמת מאהלי מחאה ולא בפסיקה. לסיכום השיחה, הצהיר הפקח סימנטוב כי פקחי העירייה לא מכירים בהיתר להצבת אוהל מחאה.
8. לבסוף, ובליט ברירה עקב חשש מאלימות ופגיעה ברכוש, מר ברונשטיין נאלץ לפרק את אוהל המחאה.

הטיעון המשפטי:

9. ההיתר הכללי להצבת אוהל מחאה נחתם ואושר על ידי ראש העירייה ביום 27.10.14 בתוקף סמכותו לפי סעיף 39(א)(1) לחוק עזר לתל אביב- יפו (שמירת הסדר והניקיון), תש"ם-1980 (להלן: "נוהל העירייה להצבת אוהל מחאה"). נוהל זה מעניק היתר כללי להצבת אוהל מחאה בהתאם לתנאים מצטברים הקבועים בו וללא צורך באישור העירייה (סעיפים 2-3).

מצ"ב העתק היתר כללי להצבת אוהל מחאה.

10. כמתואר, מר ברונשטיין עמד בכל התנאים הקבועים בהיתר הכללי: מסירת הודעה בכתב נשלחה לעירייה לפחות 12 שעות בטרם הקמת המאהל, שטחו הכולל של המאהל לא עלה על 10 מ"ר, הצבתו תואמה עם המשטרה במקום כך שלא היווה מטרד והאוהל לא הוצב לפרק זמן של מספר שעות ספורות בטווח של 48 שעות.

11. נוהל זה גובש על ידי עיריית תל אביב בעקבות הליך משפטי שניהלה האגודה לזכויות האזרח נגד העירייה ובמסגרתו הודיעו העירייה והיועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי הם "מתכבדים להגיש טיוטה של היתר כללי, אשר יאפשר הקמת אוהלי מחאה שיעמדו בתנאי ללא צורך בקבלת היתר פרטני" (יוני 2014). בפסק הדין מיום 7.10.14 החליט בית המשפט על מחיקת העתירה וזאת "נוכח ההתפתחויות האחרונות, במיוחד הוצאתו של היתר כללי להצבת אוהל מחאה...".

12. כאמור, לפי היתר זה, אין צורך לבקש את אישורה של עיריית תל אביב מראש אלא רק לתת הודעה מראש ולעמוד בתנאים המפורטים.

13. יש להזכיר בהקשר זה את עמדת היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה במסגרת ההליך המשפטי שלעיל לפיה "יש מקום ליצירת מסלול מיוחד להקמת אוהלי מחאה. מסלול זה יעגן מקרים, שיאופיינו בפרמטרים שונים ובהם זמן הצבה קצר, היקף מוגבל, נסיבות וסוגי מקומות שבהם הצבת אוהל מחאה לא מהווה מכשול. הצבת אוהל במקרים המצויים במסלול זה לא תהיה כרוכה בעמידה בחובה לקבל היתר פרטני מראש..." (הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, 9.2.14).

14. יש לציין כי השתלשלות העניינים וחילופי הדברים בין הגב' נדב, מר ברונשטיין והפקח סימנטוב תועדו בתיעוד וידאו. בתיעוד נראה ונשמע בבירור הפקח סימנטוב מורה על פירוק האוהל בטענה כי "אין היתר כללי, הוא לא קיים. אין פסיקה של ראש העיר לגבי זה, המכתב הזה זה סוג של הסדר בין עמותה לעירייה, זה לא אומר שיש פסיקה או תקדים לפיו אפשר להקים אוהלי מחאה בכל הארץ". הפקח סימנטוב מסביר שדיבר עם גורם בעירייה וחזר על דבריו כי לעמדת העירייה, לא ניתן היתר כללי להצבת אוהלי מחאה, אף שכמובן נוהל העירייה להצבת אוהל המחאה הוא ההיתר הכללי ולפיו נוהגים בבקשה להצבת אוהל מחאה.

15. מהאמור לעיל נראה, כי פינוי אוהל המחאה ביום 17.5.19 בוצע תוך חריגה ברורה מהקבוע בהיתר הכללי, תוך פגיעה בזכויות המוחים ובשרירות גמורה.

16. לאור האמור לעיל, נבקש לבחון את התנהלות הפקח ולעדכנו באשר לממצאי בדיקתך. כמו כן, נבקש לרענן בקרב עובדי העירייה הרלוונטיים את הוראות ההיתר הכללי.

17. זאת ועוד, מבדיקה שערכנו עולה כי נוהל זה אינו מפורסם לציבור. בהקשר זה נציין, כי באתר העירייה אין כל זכר לאפשרות הקמת אוהל מחאה וההסדרים החלים עליו במסגרת העמוד "הנחיות לקיום אירוע במרחב הציבורי". משכך עמוד זה מוסר לתושבי העיר מידע חלקי ושגוי ולפיו "אירוע מכל סוג שהוא המתקיים במרחב הציבורי... ואשר כולל הצבת כל דבר במרחב הציבורי, מחייב קבלת אישור מהעירייה".

בכבוד רב ובברכה,

ספיר סלוצקר עמראן,
עו"ד